

356. Ratjetoe (29)

1. Een nugger is een niet-uitkeringsgerechtigde werkzoekende. In dat non-paper worden nonouders beschreven. De no-nonsensenerds draaiden non-stop muziek (non-stopmuziek). Hij is een notoire herrieschopper. Het NR, het Nederlands record, werd verpletterd, maar het wr, het wereldrecord, bleef in stand. De genukete computer gaf de geest. Een vier-tweestand kun je ook als 4-2-stand noteren. De zero tolerance is de nultolerantie. Nubuckleer is bewerkt kalfs- of rundleer. Noord- en zuidtij (net zoiets als de Golfstroom) veroorzaken ons getijdenverschijnsel. De noordse volken komen uit het hoge Noorden van Europa. De nooit geziene gast was tevens niet-gezien. De afkorting van noorderbreedte is N.B. Het NOS Journaal werd vanuit een NOS-studio uitgezonden. Dronken Noormannen ook al noormannen? De Noord-Zuidambtenaar ging niet over de noord-zuidverbinding, zo bleek.
2. Hij wikkelde de afgedankte nymfhe du pavé in een nylon regenjas en flikkerde haar in het nymfaeum; een nymfale schrok daarbij op. Je moest je de nieges schamen. Voor nigromantie moet je bij de heksen zijn. Een Savooiaard komt uit Savoye en eet savooi(e)kool. Ook toegeven dat je communist of moslim bent, is een vorm van coming-out. De man met de O-benen zong eind december de zeven prachtige o-antifonen in de oasestad. Hij hield van oarsen [oor-suhn], boordroeien. Het uit het Frans stammende 'obligeant' [zj] komt maar gedeeltelijk overeen met het Italiaanse 'obbligato'. Dat laatste is namelijk een muziekterm, net als obliquus [kwuhs]. Gooit Charon de obolen die hij krijgt voor het overzetten over de Styx naar het schimmenrijk, allemaal in een obuskrater? Ochot, alweer zo'n querulant! Het ochèma is een astraallichaam. Ocharm(en), het is weer zover! Is het zo ver naar Paradiso?
3. Voor de langue d'oïl is de Loire de ondergrens. De langue d'oc (het Occitaans) spreken ze in Occitanië. Het Occidental is trouwens een kunstmatige taal. Spreken ze die in het Avondland, de Occident? Waar de zon ondergaat, is de occident. Obstetrie is verloskunde. Is 'naasteliefde' een obsoleet begrip? Een ocarina is een muziekinstrument in de vorm van een gansje. De oboe d'amore (2 meervouden!) is een soort van hobo. Hij leed aan het oedipuscomplex (nee, geen elektracomplex!) en had ook nog oedemateuze zwellingen. De oebie wordt ook wel als yamswortel aangeduid. De afkorting o.d.t. –u raadde het al – betekent 'onder de toonbank'. De Odyssee is het heldendicht van Homerus over de lotgevallen en omzwervingen van Odysseus op zijn terugtocht van Troje naar Ithaca. Kunnen vrijmetselaren lid zijn van de Odd Fellows? Zij bakten ons een poets, ze speelden op de oeds.
4. Odieus toch, dat er op oculi (vierde zondag voor Pasen, zondag oculi, oculizondag) geoculeerd, geënt, mag worden? Is 'oei-oeimachine' een geval van klinkerbotsing? De oersted is een niet-SI-eenheid van magnetische veldsterkte. Oerdom en oer-Hollands om op het Oergermaans en het Oerfenicisch zo af te geven! Een Oezbekistaan komt uit Oezbekistan. Oesophagitis is slokdarmontsteking. Zoek je een olie- en azijnfles of een olie-en-azijnstel? Waarin verschillen de of-of- en de en-engeneratie (Jaarboek 2007)? Hou op, je ohaat! Het ogam is het Oudiers alfabet. Er was een oioplaats voor okapi-jongenonderzoek. Oh la la, is me dat schrikken! De oi is een uit de punk voortgekomen muziekstijl van de skinheads. Olieproducenten zijn olieproducerende landen: landen die olie produceren. Een aftelrijmpje luidt: ollekebolleke, rubisolleke, ollekebolleke knol. De olla podrida is een eenpansgerecht. Oloisiketi's zijn Surinaamse halskettingen.
5. Een off-the-roadmotor rijdt meestal off the road. Een on-dit zegt dat de omphalos in de dagen van olim een gewild product was. We zoeken op '?em': DEM (Duitse mark, niet te verwarren met de markka van Finland!), de historische REM (Reclame-exploitatiemaatschappij), aan de laatste mem (borst) liggen (tekortkomen), sem (meervoud, of sim: de eetbare zaden (boontjes) van een vlinderbloemige slingerplant), Sem (oudste van de drie zonen van Noach en naamgever van de Semieten), wem (verbreed uiteinde van een ankerarm) en Z.Em. (Zijne Eminentie).

6. Vervolgens zoeken we op '??em': er komt nog een lelijk itempje bij (een onaangenaam bijvoegsel of aanhangsel), krem (algemene naam voor de valkvoegels) en groot slem (maken). De volgende zoekactie betreft '???em': desem (zuurdeeg), eodem (aldaar), eodem die (op dezelfde dag), golem (joodse sagenfiguur), harem, jajem (jenever), majem (water), modem (van modulator-demodulator), de brom- en de waternozem, poëem (ironische aanduiding van een gedicht), ponem en porem (gezicht), lou rojem (daar is geen kijk op), vadem (vaam: lengte- en inhoudsmaat), een V-riem, vroem (geluid van automotor), yquem (een witte bordeauxwijn) en zweem (schijntje, vleugje). De volgende zoekactie betreft '?um': cum (van 'cum laude': een cum halen, een cummetje krijgen), hij is niet van zijn hum te krijgen, in een mum van tijd en YUM (Joegoslavische dinar). Ahum, ik ben toch zeker wel in beeld?
7. Zoeken op '?um' geeft: drum(stel), neum (naam voor de tekens waarmee de gregoriaanse melodie in de handschriften werd genoteerd), saum (Jaarboek 2007: een van de vijf zuilen van de islam, te weten de vasten) en slum (hij groeide op in de slums van Bombay). Met '???um' vinden we: actum (gedaan, actum et supra: gedaan als boven - op dezelfde datum), begum (Indiase titel voor koningin of dame van aanzien), het bonum (het goede), fatum (lot, noodlot), fixum (vastgesteld bedrag), ileum (kronkeldarm), hilum (hilus: zaadnavel), in de lorum zijn (van 'delirium'), het lutum (kleine gronddeeltjes), mokum en mediene (stad en platteland), het odium - van chic en oude adel, novum (nieuw feit), oleum (olie of rokend zwavelzuur), 'opium' ('van het volk' is de godsdienst), otium (ledigheid, rust), scrum (bij rugby), sebum (huidsmeer), sedum (vetkruid), een pre-immuun serum en ureum (pistof).
8. De ciborie is met een wit velum bedekt. Verum is het ware (ook tegenover de placebo). Verum, bonum, pulchrum betekent 'het ware, het goede, het schone'. Op (in) een pas kun je een visum hebben. Een visum repertum is een schriftelijk verslag, met name van een lijkschouwing. Een vergadering kan een votum van vertrouwen of wantrouwen uitspreken. Zoeken op '*new*' (woordvormen) geeft benzinewet en guillotinewerker, maar ook: bourgognewijn, breaking news, hot news, new age, newage-cd, newageboek, newbie (of noob [Jaarboek 2008]), newcomer, New Deal, new look, newspeak, de newton, new wave, onewomanshow, Meester Pennewip, reneweren (gewestelijk: ruïneren, ook: verrinneweren), rhônewijn, stonewashed spijkerstof, vigognewol (pacowol), winter- en zomerzonnewende en zonnewagen (mythologie: van de zonnegod). Grijezonnewapen en het (de!) marinewezen noemen we niet. De Knickerbockers in New York droegen knickerbockers.
9. Nadat we met het laatste zoekcriterium ook binnen artikelen hebben gezocht, is het voorlopig weer genoeg; de oogst: dyne (eenheid van kracht), Dow-Jonesindex, dory (open roeiboot voor Newfoundlanders), cystografie (onderzoekt blaas en urinewegen), côtes du Rhône [Jaarboek 2008] en châteauneuf-du-pape (rhônewijnen), chambertin, pommard en meursault (bourgognewijnen), de afkoelingswet van Newton, gnomon (zonnewijzer), newtonmeter (de joule), sterren- en zonnewind, het snorrende spinnewiel, geen besje bleef achter het spinnewiel, tempus fugit (de tijd vliegt), typewerk is tikwerk, een twijnwiel is ook een spinnewiel, Wall Street en het Vrijheidsbeeld in New York, yellow press (Engelstalige sensatiebladen), zodiak (dierenriem, zonneweg), zonnecel, zonne-eest (droogtoestel), zonnestilstand (solstitium, zonnekeer, zonnewende) en zonwering (jaloezie, store).
10. Damspelers doen om en om een zet. Omineus is veelzeggend of een (boos) voorteken (omen) inhoudend. Het Olympisch Comité kwam zelf kijken op de olympische wildwaterbaan. Op de Olympus heersten de Olympische goden. Om de hete brij en de waarheid kun je heen draaien. Als je onder dak gebracht wordt, heb je onderdak. Met de schaatsen eenmaal ondergedaan, wilde hij niet voor de collega-schaatsers onderdoen.